

การพัฒนาารูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อยกระดับคุณภาพ
การศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์*
THE DEVELOPMENT OF A SUPERVISION MODEL USING PROCESS COACHING
AND MENTORING SYSTEM TO ENHANCE EDUCATIONAL QUALITY OF
SCHOOLS, LOCAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS
UNDER THE MUNICIPALITY OF SURIN

วัชรพงษ์ วันดี¹

Watcharapong Wandee¹

กองการศึกษา เทศบาลเมืองสุรินทร์¹

Education Division, Surin Municipality¹

Email : sv.tasaban.surin@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาารูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ แบ่งออกเป็น 4 ระยะ 1) การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน และศึกษาจากประชากรทั้งหมด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 58 คน 2) สร้างและตรวจสอบความเหมาะสมรูปแบบฯ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เลือกแบบเจาะจง 3) ทดลองใช้รูปแบบฯ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 15 คน โดยความสมัครใจ และ 4) ประเมินประสิทธิภาพรูปแบบ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 11 คน เลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และแบบทดสอบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น PNI Modified และการทดสอบที

ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ลำดับความต้องการจำเป็น การเตรียมการชี้แนะมีความต้องการสูงสุด 2. ผลการสร้างรูปแบบ ประกอบด้วย 5 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ส่วนที่ 2 เนื้อหาของรูปแบบ ส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนา ส่วนที่ 4 การประเมินผล และส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ ผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 3. ผลการทดลองใช้รูปแบบ คะแนนประเมินความรู้ และระดับพฤติกรรมหลังการเข้าร่วมสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมพัฒนา 4. ผลการประเมินประสิทธิภาพมีความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด และผลการประเมินระดับความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การพัฒนาารูปแบบการนิเทศ; กระบวนการชี้แนะ; ระบบพี่เลี้ยง

ABSTRACT

The objectives of this research were to Develop of a Supervision Model Using Process Coaching and Mentoring System to Enhance Educational Quality of Schools, Local Administrative Organizations under the municipality of Surin. The research was divided into 4 phases: 1) Study the current condition desirable condition, The informant group consisted of 7 experts and Study of the entire population There were 21 teachers and educational personnel. Set and verify the suitability of The Model, informant group 9 experts, purposive sampling. 3) Implement the Model, Target group School Director and Teachers comprising 15 people, by willing. and 4) Evaluate the efficiency the Model. The group of informants School Director and Teachers comprising 15 people, Purposive Sampling. The tools used for data collection were a questionnaire, an interview form, Focus group form and Quiz. Data were analyzed by using descriptive statistics such as frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, analyze the priorities of the necessary needs with the PNI_{Modified} and t-test.

The results were as follows: 1. The current condition were at medium level, Desirable condition at the highest level, Order of needs Guidance preparations are in the highest demand. 2. Result of Set the Model, consists of 5 parts: Part 1, Principles and Objectives, Part 2, Contents, Part 3 development process, Part 4 evaluation and Part 5 conditions of success, The results of the suitability assessment were at the highest level. 3. Result of implement the Model, the knowledge assessment score and the behavioral level after the participation was higher than before the developmental participation. 4. Efficiency evaluation found that it was appropriate and useful at the highest level. and satisfaction assessment results Overall, it was at the highest level.

Keywords : The Development of Model a Supervision; Coaching; Mentoring

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

กระบวนการชี้แนะ เป็นการที่หัวหน้างานได้ทำหน้าที่นี้เทศในการถ่ายทอดความรู้หรือแนะนำวิธีการทำงานที่ถูกต้องให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้เข้าใจขั้นตอนการทำงาน จนสามารถทำงานได้เองอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการควบคุม ดูแลเพื่อให้การปฏิบัติงานนั้นเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร (อาภรณ์ ภูวิทย์พันธ์, 2550) ประกอบด้วย 1) การเตรียมการชี้แนะ 2) การกำหนดเป้าหมายการชี้แนะ 3) การดำเนินการชี้แนะ และ 4) การประเมินและติดตามผลการชี้แนะ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550; อาภรณ์ ภูวิทย์พันธ์, 2550; กมลวรรณ รามเดชะ, 2550; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555; Mink, Owen และ Mink, 1993; Blanchard และ Thacker, 2004) และระบบพี่เลี้ยง เป็นแนวทางในการให้คำแนะนำ สอนงาน และอบรมในการสร้างปฏิสัมพันธ์ในการปฏิบัติงานโดยรุ่นพี่หรือผู้ที่อยู่ในตำแหน่งที่สูงกว่า (สุจิตรา ธนานันท์, 2551)

ประกอบด้วย 1) วางแผนการปฏิบัติงาน 2) จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการสร้างความรู้ความเข้าใจ 3) สร้างปฏิสัมพันธ์ในการปฏิบัติงานโดยรุ่นพี่หรือผู้ที่อยู่ในตำแหน่งที่สูงกว่า 4) ให้คำปรึกษาในการปฏิบัติงาน 5) เสริมสร้างพลังอำนาจส่งเสริมสนับสนุน และ 6) ประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับ (อาภรณ์ ภูวิทย์พันธ์; 2549, สุจิตรา ธนानันท์, 2551; วิชรา เล่าเรียนดี, 2553; Rolfe, 2008; Sweeny ,2008; Ambrosetti และ Dekkers, 2010)

สภาพปัญหาของการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ พบว่า จุดอ่อนคือ โรงเรียนมีจำนวนอาคารเรียน อาคารประกอบที่ไม่เพียงพอต่อการให้บริการนักเรียนและชุมชน บุคลากรบางส่วนขาดความรู้ ความชำนาญ ด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย และมีภาวะคุกคาม คือ เด็ก เยาวชน และประชาชนบางกลุ่มในท้องถิ่นไม่ให้ความสนใจเกี่ยวกับกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น และเด็ก เยาวชน ประชาชน ขาดความใส่ใจในเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาท้องถิ่น กองการศึกษา เทศบาลเมืองสุรินทร์ ได้เล็งเห็นความสำคัญสำหรับการให้บริการประชาชนในท้องถิ่น โดยเฉพาะการพัฒนาเด็ก ซึ่งเป็นบุตรหลานของคนในท้องถิ่น ให้พัฒนาทางด้านคุณภาพและพฤติกรรมให้ดีขึ้น ถือเป็นงานอันยิ่งใหญ่ในการสร้างอนาคตของท้องถิ่นและประเทศชาติ แม้จะมีจุดอ่อนอยู่บ้าง แต่ก็สามารถพัฒนาและแก้ไขได้ด้วยความตั้งใจจริง มุ่งมั่น พัฒนาและแก้ไขอย่างเป็นระบบ สำหรับโอกาสถือเป็นปัจจัยที่สามารถสนับสนุนให้การบริหารจัดการมีคุณภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งอุปสรรคก็ถือเป็นปัจจัยที่สามารถสร้างความท้าทายต่อการพัฒนางานด้านการจัดการศึกษาของเทศบาลให้มีคุณภาพ ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น (กองการศึกษาเทศบาลเมืองสุรินทร์, 2564)

จากปัญหาและความสำคัญของปัญหา ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะศึกษานิเทศก์ ผู้ที่มีบทบาทหน้าที่โดยตรงในการส่งเสริมการจัดการศึกษาในโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ เล็งเห็นปัญหาและตระหนักถึงความสำคัญของคุณภาพผู้เรียน สมควรที่จะได้รับการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้ดีขึ้นทั้งด้านผู้เรียนและคุณภาพของสถานศึกษา จึงต้องการพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ ให้มีระบบ มีรูปแบบที่น่าเชื่อถือ และเป็นที่ยอมรับ เพื่อช่วยเหลือครูยกระดับคุณภาพการศึกษาตามแนวทางและเจตนารมณ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการนิเทศ โดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์

2.2 เพื่อสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์

2.3 เพื่อทดลองใช้รูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์

2.4 เพื่อประเมินประสิทธิภาพรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 เป็นข้อเสนอแนะให้กับกองการศึกษาเทศบาลเมืองสุรินทร์ ในการวางแผนส่งเสริมการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ ได้อย่างเหมาะสม

3.2 เป็นแนวทางในพัฒนาการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ นำไปปรับใช้ในการกำหนดนโยบาย ขับเคลื่อนการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ เป็น การวิจัยและพัฒนา แบ่งการดำเนินการเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการนิเทศ โดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการประเมินองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง และในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาจากกลุ่มประชากรทั้งหมดในการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ จำนวน 58 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จากโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานในภาพรวมสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ 3 ปีต่อเนื่อง ปีการศึกษา 2561-2563 หรือโรงเรียนที่ได้รับรางวัลสถานศึกษาพระราชทาน จำนวน 3 โรงเรียน โรงเรียนละ 2 คน รวมกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำนวน 6 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความเหมาะสม และแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และแบบสัมภาษณ์ นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index) และจากแบบสัมภาษณ์มาสรุปประเด็นนำเสนอแบบพรรณนาวิเคราะห์ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีความสอดคล้อง และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น

ระยะที่ 2 การสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการตรวจสอบยืนยัน ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) จำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึก

การสนทนากลุ่ม และแบบสอบถามความเหมาะสม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 15 คน โดยความสมัครใจ โดยการทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อน-หลังการพัฒนา และประเมินระดับพฤติกรรม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบ แบบสอบถามระดับพฤติกรรม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ การทดสอบที (t-test)

ระยะที่ 4 การประเมินประสิทธิภาพรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 15 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (ที่ได้รับการพัฒนาตามรูปแบบฯ) ประเมินประสิทธิภาพในประเด็นความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ ประเมินผลสำเร็จ และประเมินความพึงพอใจ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมรายด้าน

การนิเทศโดยใช้ กระบวนการชี้แนะและ ระบบพี่เลี้ยง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ
	μ	σ	ระดับ การ ดำเนินงาน	μ	σ	ระดับ การ ดำเนินงาน		
1. การเตรียมการชี้แนะ	2.55	0.54	ปาน กลาง	4.68	0.52	มาก ที่สุด	0.835	1
2. การกำหนดเป้าหมาย การชี้แนะ	2.57	0.52	ปาน กลาง	4.65	0.53	มาก ที่สุด	0.809	2
3. การดำเนินการชี้แนะ	2.89	0.51	ปาน กลาง	4.59	0.55	มาก ที่สุด	0.588	3

การนิเทศโดยใช้ กระบวนการชี้แนะและ ระบบพี่เลี้ยง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ
	μ	σ	ระดับ การ ดำเนิน งาน	μ	σ	ระดับ การ ดำเนิน งาน		
4. การประเมินและติดตาม ผลการชี้แนะ	2.96	0.50	ปาน กลาง	4.55	0.57	มาก ที่สุด	0.537	4
โดยรวม	2.74	0.52	ปาน กลาง	4.62	0.54	มาก ที่สุด	0.684	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.74$, $\sigma = 0.52$) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ การประเมินและติดตามผลการชี้แนะ ($\mu = 2.96$, $\sigma = 0.50$) การดำเนินการชี้แนะ ($\mu = 2.89$, $\sigma = 0.51$) การกำหนดเป้าหมายการชี้แนะ ($\mu = 2.57$, $\sigma = 0.52$) และการเตรียมการชี้แนะ ($\mu = 2.55$, $\sigma = 0.54$) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.62$, $\sigma = 0.54$) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ การเตรียมการชี้แนะ ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.52$) การกำหนดเป้าหมายการชี้แนะ ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.53$) การดำเนินการชี้แนะ ($\mu = 4.59$, $\sigma = 0.55$) และการประเมินและติดตามผลการชี้แนะ ($\mu = 4.55$, $\sigma = 0.57$) ตามลำดับ

ลำดับความต้องการจำเป็น เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 การเตรียมการชี้แนะ ($PNI_{\text{modified}} = 0.835$) ลำดับที่ 2 การกำหนดเป้าหมายการชี้แนะ ($PNI_{\text{modified}} = 0.809$) ลำดับที่ 3 การดำเนินการชี้แนะ ($PNI_{\text{modified}} = 0.588$) และลำดับที่ 4 การประเมินและติดตามผลการชี้แนะ ($PNI_{\text{modified}} = 0.537$) ตามลำดับ

5.2 ผลการสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสมของรูปแบบ โดยรวม

รูปแบบ	ความเหมาะสม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์ของรูปแบบ	4.60	0.50	มากที่สุด
ส่วนที่ 2 เนื้อหาของรูปแบบ	4.67	0.51	มากที่สุด
ส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนา	4.56	0.53	มากที่สุด

รูปแบบ	ความเหมาะสม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ส่วนที่ 4 การประเมินผล	4.58	0.52	มากที่สุด
ส่วนที่ 5 เจื่อนไขความสำเร็จ	4.55	0.53	มากที่สุด
โดยรวม	4.59	0.52	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 รูปแบบ ประกอบด้วย 5 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ส่วนที่ 2 เนื้อหาของรูปแบบ ประกอบด้วย หน่วยการพัฒนาที่ 1 การเตรียมการนิเทศชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง หน่วยการพัฒนาที่ 2 การกำหนดเป้าหมายการนิเทศชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง หน่วยการพัฒนาที่ 3 การดำเนินการนิเทศชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง หน่วยการพัฒนาที่ 4 การประเมินและติดตามผลการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง ส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนา ส่วนที่ 4 การประเมินผล และส่วนที่ 5 เจื่อนไขความสำเร็จ ผลการประเมินความเหมาะสม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.52)

5.3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์

5.3.1 ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจการใช้รูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา

5.3.2 ผลการประเมินระดับพฤติกรรมตามรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา

5.4 ผลการประเมินประสิทธิภาพรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์

5.4.1 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ พบว่า ประสิทธิภาพด้านความเหมาะสมและด้านความเป็นประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

5.4.2 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

6. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยการพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

6.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการนิเทศ โดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ อภิปรายผล ดังนี้

6.1.1 สภาพปัจจุบันของการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะว่า โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ในแต่ละแห่งมีการดำเนินการนิเทศติดตามตามสภาพบริบทของสถานศึกษา แต่ยังไม่มีแนวปฏิบัติในการดำเนินการอย่างชัดเจน ทำให้เกิดผลกระทบดังที่ กองการศึกษาเทศบาลเมืองสุรินทร์ (2564) ได้เสนอว่า โรงเรียนที่สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ พบว่า จุดอ่อน คือ โรงเรียนมีจำนวนอาคารเรียน อาคารประกอบที่ไม่เพียงพอต่อการให้บริการนักเรียนและชุมชน บุคลากรบางส่วนขาดความรู้ ความชำนาญ ด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย และ Glickman และ others (2013) ได้เสนอความสำคัญของการนิเทศการศึกษา ไว้ว่า เป็นกระบวนการที่ส่งเสริมสนับสนุน และปรับปรุงประสิทธิภาพในการจัดการเรียน การสอนให้สูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สายฟ้า หาสีสุข (2564) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบ การนิเทศการสอนภาษาไทยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการนิเทศการสอนภาษาไทยในสถานศึกษา สังกัด สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

6.1.2 สภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อ ยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า กองการศึกษา เทศบาลเมืองสุรินทร์ ได้เล็งเห็นความสำคัญสำหรับการให้บริการประชาชนในท้องถิ่น โดยเฉพาะการพัฒนาเด็ก ซึ่งเป็นบุตร หลานของคนในท้องถิ่น ให้พัฒนาทางด้านคุณภาพและพฤติกรรมให้ดีขึ้น ถือเป็นงานอันยิ่งใหญ่ในการ สร้างอนาคตของท้องถิ่นและประเทศชาติ แม้จะมีจุดอ่อนอยู่บ้าง แต่ก็สามารถพัฒนาและแก้ไขได้ด้วย ความตั้งใจจริง มุ่งมั่น พัฒนาและแก้ไขอย่างเป็นระบบ สำหรับโอกาสถือเป็นปัจจัยที่สามารถสนับสนุน ให้การบริหารจัดการมีคุณภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งอุปสรรคก็ถือเป็นปัจจัยที่สามารถสร้างความท้าทายต่อ การพัฒนางานด้านการจัดการศึกษาของเทศบาลให้มีคุณภาพ ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น มากยิ่งขึ้น (กองการศึกษาเทศบาลเมืองสุรินทร์, 2564) และ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน (2557) ได้เสนอว่า การจัดการศึกษาจะประสบความสำเร็จจะต้องอาศัยกระบวนการสำคัญ 3 กระบวนการ ได้แก่ กระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอนและกระบวนการนิเทศการศึกษา โดยเฉพาะกระบวนการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการที่คอยให้คำแนะนำ ส่งเสริม สนับสนุนและ พัฒนาระบบการเรียนการสอนให้มีคุณภาพที่จะส่งผลถึงคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐาน ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จรรย์ น่วมมะโน (2562) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนา รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับโรงเรียน มัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

6.1.3 ลำดับความต้องการจำเป็นในการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ ด้านการเตรียมการนิเทศ มีความต้องการสูงสุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการนิเทศการศึกษาโดยใช้

กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงต้องเริ่มต้นจากการเตรียมการนิเทศ กำหนดวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายในการดำเนินการให้ชัดเจน ดำเนินการนิเทศตามกระบวนการอย่างมีประสิทธิภาพโดยอาศัยความรู้ความเชี่ยวชาญจากผู้มีประสบการณ์ และติดตามประเมินผล ตามกระบวนการจะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนที่มีการพัฒนาที่ดีขึ้น ดังที่ วัชรา เล่าเรียนดี (2556) ได้เสนอความสำคัญของการนิเทศการศึกษา ไว้ว่า เพื่อช่วยเหลือสนับสนุนให้ครูสามารถพัฒนางานในวิชาชีพของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลส่งผลถึงผู้เรียนและคุณภาพการศึกษาโดยรวมในที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของชาคริยา ชายเกลี้ยง วีรวรรณ จงจิตร ศิริจิรกาล และปรีชา สามัคคี (2562) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการนิเทศแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการวิจัยของครูระดับมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่าความต้องการนิเทศเพื่อส่งเสริมการวิจัยอยู่ในระดับมากที่สุด

6.2 ผลการสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ ประกอบด้วย 5 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ส่วนที่ 2 เนื้อหาของรูปแบบ ประกอบด้วย หน่วยการพัฒนาที่ 1 การเตรียมการนิเทศชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง หน่วยการพัฒนาที่ 2 การกำหนดเป้าหมายการนิเทศชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง หน่วยการพัฒนาที่ 3 การดำเนินการนิเทศชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง หน่วยการพัฒนาที่ 4 การประเมินและติดตามผลการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง ส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนา ส่วนที่ 4 การประเมินผล และส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ ผลการประเมินความเหมาะสม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ ได้องค์ประกอบแล้วนำไปศึกษาด้วยกระบวนการต่างๆ ให้ได้ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพนำมากำหนดรูปแบบและผ่านการตรวจสอบยืนยันจากผู้ทรงคุณวุฒิผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน จึงได้รูปแบบที่มีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ ดังที่ อุทุมพร จามรมาน (2554) ได้เสนอความสำคัญของรูปแบบไว้ว่า การพัฒนารูปแบบมีความสำคัญในการแสดงโครงสร้างของความสัมพันธ์ของหน่วยต่าง ๆ หรือตัวแปรต่างๆ ซึ่งรูปแบบมีมากกว่าหนึ่งมิติหรือหลายตัวแปร โดยจะเชื่อมโยงแสดงความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันของตัวแปรต่างๆ ในเชิงความสัมพันธ์และเชิงเหตุผล และผู้วิจัยได้ศึกษาดำเนินการตามกระบวนการวงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA) Deming (1995) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) P คือ Plan หมายถึง การวางแผน 2) D คือ Do หมายถึง การนำไปสู่การปฏิบัติ 3) C คือ Check หมายถึง การตรวจสอบหรือการเปรียบเทียบ 4) A คือ Act หมายถึง ปรับปรุงการดำเนินการให้เหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองคำ อำไพ (2563) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิดและวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 องค์ประกอบของรูปแบบ/วิธีดำเนินการ ส่วนที่ 3 แนวทางการนำไปใช้ ส่วนที่ 4 การประเมินผล และส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

6.3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์

6.3.1 ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการพัฒนา พบว่า กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ มีคะแนนประเมินความรู้หลังการเข้าร่วมพัฒนาสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมพัฒนา ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้วิจัยได้นำรูปแบบที่ผ่านการตรวจสอบยืนยันและประเมินความเหมาะสมจากผู้ทรงคุณวุฒิมาวางแผนใช้โดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถและมีผลงานเชิงประจักษ์มาบรรยายจัดกิจกรรมให้ความรู้จึงทำให้ผู้เข้ารับการพัฒนามีความรู้ความเข้าใจขึ้น ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557) ได้เสนอว่า การจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดผลต่อผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ ถึงแม้ว่าการนิเทศการศึกษาจะมีเป้าหมายหลักอยู่ที่คุณภาพผู้เรียน แต่การดำเนินงานกระทำผ่านตัวกลาง คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้วยมีความคาดหวังว่ากิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูได้รับนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาพฤติกรรมจัดการเรียนการสอนซึ่งมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนโดยตรง สอดคล้องกับงานวิจัยของพัชนี แดนเสนา (2563) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูโรงเรียนเอกชน ผลการวิจัยพบว่า ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจของครูผู้รับการนิเทศในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ครูผู้รับการนิเทศมีความรู้สูงกว่าก่อนได้รับการนิเทศ

6.3.2 ผลการประเมินระดับพฤติกรรมตามรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาทุกด้าน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้เข้ารับการพัฒนามีความรู้ความเข้าใจในเกี่ยวกับการดำเนินการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงทำให้มีระดับพฤติกรรมที่พัฒนายิ่งขึ้น ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) การจัดการศึกษาจะประสบความสำเร็จจะต้องอาศัยกระบวนการสำคัญ 3 กระบวนการ ได้แก่ กระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศการศึกษา โดยเฉพาะกระบวนการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการที่คอยให้คำแนะนำ ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาระบบการเรียนการสอนให้มีคุณภาพที่จะส่งผลถึงคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานของหลักสูตรที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของสลิลาตี ชนะมาร (2563) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อส่งเสริมความสามารถในการออกแบบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีความสามารถในการออกแบบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.4 ผลการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์

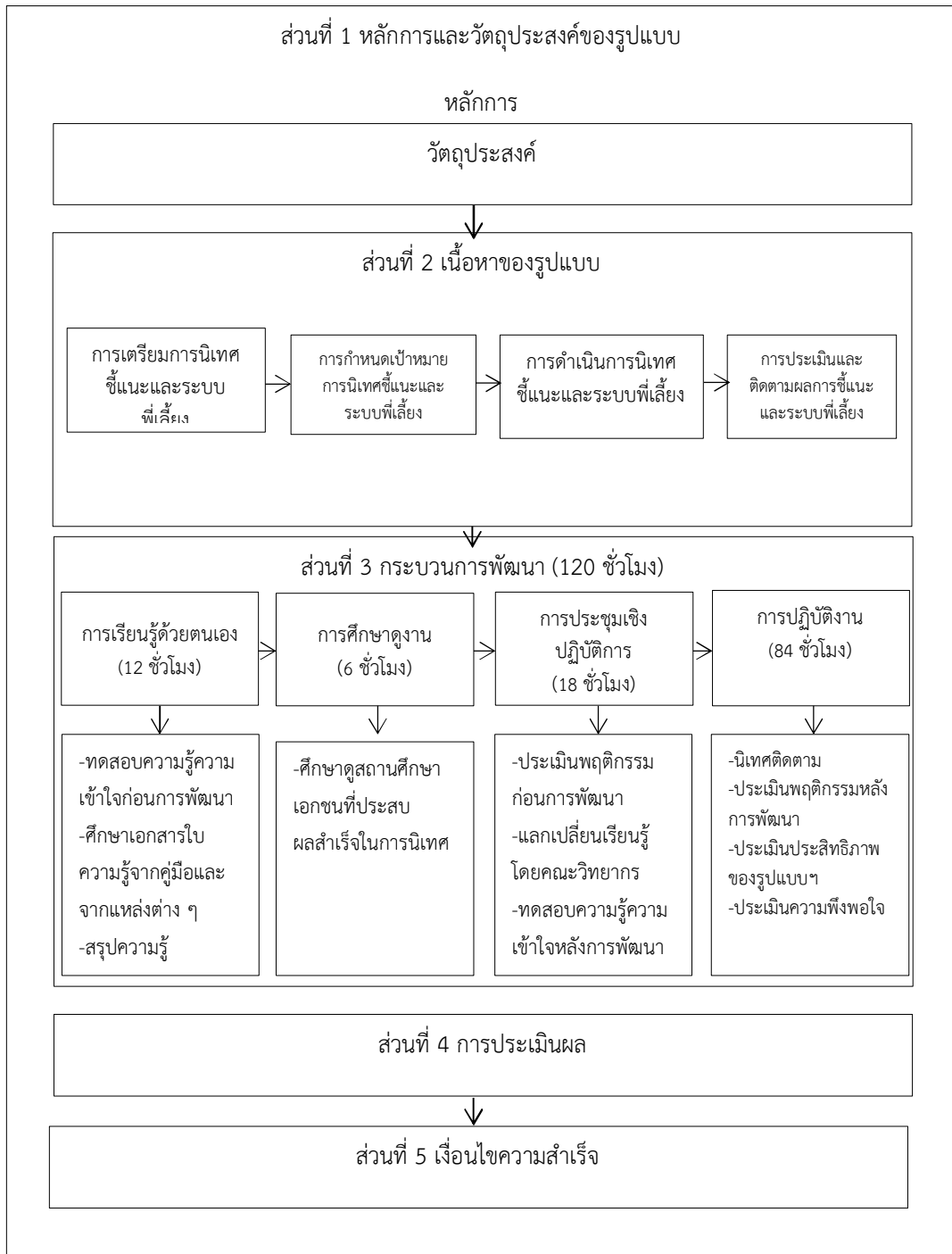
6.4.1 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ นำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ไปสร้างเครื่องมือเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ นำข้อมูลที่ได้กร่างรูปแบบและนำเข้าสู่กระบวนการตรวจสอบยืนยันด้วยการสนทนากลุ่ม ประเมินความเหมาะสมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ นำรูปแบบที่ได้มาใช้ในสถานการณ์จริงจนเกิดผลลัพธ์

เชิงประจักษ์ที่ชัดที่สุดคือได้รับรางวัลชมเชยสถานศึกษาพระราชทาน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2562-2563 สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศแสดงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลการใช้รูปแบบดังกล่าว ดังที่ บุญชม ศรีสะอาด (2560) เสนอว่า การทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ หลังจากที่ได้พัฒนารูปแบบในขั้นแรกแล้วจำเป็นที่จะต้องทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบดังกล่าว เพราะรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนั้นถึงแม้ว่าจะพัฒนาโดยมีรากฐานจากทฤษฎี แนวความคิดรูปแบบของผู้อื่น และผลการวิจัยที่ผ่านมา แต่ก็ยังเป็นเพียงรูปแบบตามสมมติฐานซึ่งจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริง หรือทำการทดลองนำไปใช้ในสถานการณ์จริง เพื่อทดสอบว่ามีความเหมาะสมหรือไม่เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพตามที่มุ่งหวังหรือไม่ สอดคล้องกับงานวิจัยของจิระภา ธรรมนำสีล (2562) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมด้านภาษาของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการนิเทศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมภาษาของเด็กปฐมวัยที่พัฒนาขึ้น มีความเหมาะสมความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

6.4.2 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้ศึกษาการสร้างรูปแบบและรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพทำให้ได้รูปแบบที่สมบูรณ์ เมื่อนำมาใช้ในสถานการณ์จริงทำให้เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล สร้างความพึงพอใจให้กับบุคลากร ดังที่ ช่วงโชติ พันธุเวช (2552) ได้เสนอว่า คุณภาพผู้เรียน เป็นผลผลิตของสถาบันการศึกษาที่เป็นไปตามกำหนดมาตรฐานหรือลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน และกระบวนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นการสร้างคุณค่า และความพึงพอใจให้แก่ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จริญญา น่วมมะโน (2562) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

7. องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ ดังภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ รูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ มีโครงสร้างตามองค์ประกอบของรูปแบบที่ได้ศึกษาจากเอกสาร ได้แก่ ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ส่วนที่ 2 เนื้อหาของรูปแบบ ส่วนที่ 3 กระบวนการพัฒนา ส่วนที่ 4 การประเมินผล และส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ เป็นโครงสร้างของการพัฒนาไปพัฒนาบุคลากรที่จะทำหน้าที่นิเทศการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจตามกระบวนการและนำเนื้อหาที่ได้รับการพัฒนาไปพัฒนาต่อในสถานศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาต่อไป

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ รูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ พบว่า การเตรียมการชี้แนะ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และเมื่อนำมาจัดลำดับความต้องการจำเป็นปรากฏว่ามีความต้องการจำเป็นอยู่อันดับ 1 แสดงให้เห็นว่า การนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ขั้นตอนการเตรียมการชี้แนะ เป็นกระบวนการสำคัญที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จได้ ตลอดจนส่งผลให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารในระดับกองส่งเสริมและพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่น ควรมีการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

8.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำนโยบายการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่องให้เห็นเป็นรูปธรรมมีการมอบหมายงานตามโครงสร้างการบริหารสถานศึกษา และส่งเสริมสนับสนุน นิเทศและติดตามอย่างต่อเนื่องโดยทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการนิเทศการศึกษา

8.2.2 ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ปฏิบัติตามรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บูรณาการกับการปฏิบัติงานในสถานศึกษา และรับฟังข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะจากทุกฝ่าย เพื่อการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเอกชนให้เป็นที่ยอมรับ

8.2.3 คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ ให้คำแนะนำ ตลอดจนสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

8.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

8.3.1 ผลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันของการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ พบว่า ด้านการเตรียมการชี้แนะ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และเมื่อนำมาจัดลำดับความต้องการจำเป็นปรากฏว่ามีความต้องการจำเป็นอยู่อันดับ 1 ควรมีการวิจัยในครั้งต่อไปในเชิงลึกเพื่อการนิเทศโดยใช้กระบวนการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านดังกล่าวให้มีการพัฒนาในทางที่ดีขึ้น ในลักษณะการวิจัยและพัฒนา เช่น การพัฒนาระบบการบริหาร หรือการพัฒนากลยุทธ์การนิเทศการศึกษาในขั้นตอนดังกล่าว

9. บรรณานุกรม

- กมลวรรณ งามเดชะ. (2550). การสอนงานปรึกษาและดูแล. กรุงเทพฯ : ธนาเพรส.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (รสพ).
- กองการศึกษาเทศบาลเมืองสุรินทร์. (2564). แผนการจัดการศึกษา. สุรินทร์ : เทศบาลเมืองสุรินทร์.
- จรรย์ น่วมมะโน. (2562). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้อังกฤษสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จิระภา ธรรมนำศีล. (2562). การพัฒนารูปแบบการนิเทศการวัดประสพการณ์การเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมด้านภาษาของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ช่วงโชติ พันธุ์เวช. (2552). การจัดการศึกษาเชิงคุณภาพ SIPPO. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ชาคริยา ชายเกลี้ยง วีรวรรณ จงจิตร ศิริจิรกาล และปรีชา สามัคคี. (2562). รูปแบบการนิเทศแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการวิจัยของครูระดับมัธยมศึกษา. วารสารมหาจุฬานาครทรรศ. 6 (10). 5344-5361.
- ทองคำ อำไพ. (2563). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พัชนี แดนเสนา. (2563). การพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้อังกฤษของครูโรงเรียนเอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2551). วิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : คำสมัย.
- ลีลาวดี ชนะมาร. (2563). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อส่งเสริมความสามารถในการออกแบบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วัชรา เล่าเรียนดี. (2553). การนิเทศการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 7. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สายฟ้า หาสีสุข. (2564). การพัฒนารูปแบบการนิเทศการสอนภาษาไทยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4. วารสารวิชาการแสงอีสาน. 18(2). 97-108.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). คู่มือการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ : ชุมชนุสทรรณการเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2557). การพัฒนากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

- สุจิตรา ธานันท์. (2551). **การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ทีพีเอ็น เพรส.
- อาภรณ์ ภูวิทย์พันธ์. (2559). **การพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรบนพื้นฐาน 70:20:10 Learning Model**. กรุงเทพฯ : เอช อาร์ เซ็นเตอร์.
- อุทุมพร จามรمان. (2554). **โมเดลคืออะไร**. กรุงเทพฯ : เอช อาร์ เซ็นเตอร์.
- Ambrosetti, A., and J. Dekkers. (2010). The Interconnectedness of the Roles of Mentors and Mentees in Pre-Service Teacher Education Mentoring Relationships. **Australian Journal of Teacher Education**. 35(6). 41-55.
- Blanchard, P.N. and Thacker, W.J. (2004). **Effective Training System : System, Strategies and Practices**. 2nd ed. New Jersey : Pearson Prentice Hall.
- Deming, W.E. (1995). **Out of the Crisis**. Cambridge. Mass : Massachusetts Institute of Technology.
- Glickman, C.D. and others. (2013). **Supervision and Instructional Leadership: A Development Approach**. 8th ed. Boston : Ally and Bacon.
- Mink, O.G., Owen, K.Q. and Mink, B.P. (1993). **Developing High-Performance People : The Art of Coaching**. The United States of America : Addison-Wesley Publishing.
- Rolfe, A. (2008). **Mentoring Works**. Australia : Umina.